

Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu u kudeljarama

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu FNRJ", br. 46/47 od 3.6.1947. godine. Vidi: [čl. 125. tač. 4\) Zakona - SL SFRJ, 15/65-681. Vidi: \[čl. 69. tač. 2. Zakona - RS, 42/91-1649.\]\(#\)](#)

NAPOMENA

Pravilnik je prestao da važi 7.1.2010. godine- vidi: [Pravilnik](#) - RS, 112/2009-68.

I MOČENJE KONOPLJE

Član 1.

Konoplja se može močiti jedino u bazenima sagrađenim u tu svrhu. Zabranjeno je močiti konoplju u barama ili bilo kakvoj drugoj stajaćoj ili tekućoj vodi.

Član 2.

Zidovi bazena za močenje konoplje moraju biti potpuno obloženi materijalom koji će sprečavati svako odronjavanje zemlje, stvaranje blata i mulja u bazenima.

Pod bazena za močenje konoplje mora biti tako izgrađen da konoplja koja se moči ne može doći u dodir sa zemljom na dnu bazena. U tu svrhu pod bazena ima se pokriti ciglama ili betonirati.

Pod bazena za močenje konoplje ima biti izgrađen pod blagim nagibom sa slivnikom i otvorom na najnižem delu bazena radi ispuštanja vode i sa prelivom na gornjoj ivici površine vode za odliv suvišne vode.

Član 3.

Pena i druga nečistoća koja se u toku močenja konoplje sakuplja na površini vode ima se pre ispuštanja vode iz bazena sakupiti i izbaciti iz bazena, kako bi se sprečilo da pena sa nečistoćom na konoplji dospe u kudeljaru.

Član 4.

Za vodu koja se ispušta iz bazena primenjivaće se propisi o otpadnim vodama.

Član 5.

Za močenje konoplje treba upotrebljavati čistu vodu. Zabranjeno je upotrebljavati vodu u kojoj je već močena konoplja.

Član 6.

Rad oko slaganja konoplje u bazenima radi močenja i rad oko vađenja konoplje posle močenja dozvoljen je samo ako je voda iz bazena potpuno ispuštena.

Pritiskivanje konoplje u bazenima dozvoljeno je jedino sredstvima koja ne zagađuju i ne prljaju vodu.

Član 7.

Radnici uposleni na vađenju močene konoplje iz bazena moraju biti snabdeveni gumenim čizmama i nepromočivom odećom (ogrtačem).

Član 8.

Bazeni za močenje, kao i mesta za sušenje konoplje posle močenja, moraju biti što dalje od naseljenog mesta, a najmanje 100 m od same kudeljare.

II PRERADA KONOPLJE

Radne prostorije

Član 9.

Ložište parnog kotla mora biti odvojeno požarnim zidom od ostalih radnih prostorija u kojima se prerađuje konoplja ili smešta kudelja. Eventualni pomoćni prolazi u požarnom zidu imaju biti snabdeveni gvozdanim vratima.

U dimnjaku parnog kotla mora postojati uređaj za hvatanje varnica.

Član 10.

Ukoliko je prostorija za smeštaj pozdera (otpadne ljuske) vezana otvorom sa odeljenjem ložišta, otvor mora biti snabdeven gvozdanim vratima, koja će se otvarati samo za vreme unošenja pozdera (otpadne ljuske) u odeljenje ložišta. Ova vrata inače moraju biti uvek zatvorena.

Zabranjuje se držanje veće količine pozdera (otpadne ljuske) u odeljenju ložišta.

Član 11.

Visina radnih prostorija u kojima se vrši mehanička prerada konoplje u kudelju mora iznositi najmanje 5 m.

Osvetljenje radnih prostorija

Član 12.

U radnim prostorijama u kojima se vrši mehanička prerada konoplje neposredna dnevna svetlost mora biti obezbeđena zastakljenim prozorima. Površina prozora mora iznositi najmanje 1/6 površine poda radnih prostorija.

Član 13.

U radnim prostorijama u kojima se vrši mehanička prerada konoplje ili smešta kudelja dozvoljeno je kao veštačko osvetljenje isključivo električno osvetljenje.

Provetravanje

Član 14.

Radne prostorije u kojima se prerađuje konoplja moraju biti snabdevene veštačkom ventilacijom.

Transmisija

Član 15.

Po mogućnosti treba težiti pojedinačnom pogonu pojedinih mašina radilica.

Svi pokretni delovi transmisije imaju biti potpuno ograđeni, i to punim ogradama do visine od 2 m iznad poda radne prostorije.

Član 16.

Svaka mašina radilica mora imati radnu i praznu remenicu radi nezavisnog puštanja u rad i zaustavljanja svake pojedine mašine radilice. Ovo se ne odnosi na mašine radilice sa pojedinačnim pogonom.

Svi pokretni delovi mašina radilica moraju biti potpuno ograđeni, i to sa punim ogradama.

Lomilice (breheri), trlice (rifleri) i mahalice (švingeri)

Član 17.

Poluga za zaustavljanje lomilice i trlice mora biti tako postavljena da se one mogu zaustaviti kako sa prednjeg (ulaznog) tako i sa stražnjeg (izlaznog) radnog mesta.

Ispred ulaznih valjaka mora postojati četvorougao ni gvozdeni ili limom obloženi drveni levak dužine 80 cm. Ovaj levak na bočnim stranama mora biti tako izrađen, da je ulaganje konoplje moguće jedino sa određenog radnog mesta ispred levka.

Član 18.

Da bi se sprečilo namotavanje kudelje izlazni par valjaka mora biti sasvim gladak, a osim toga iza izlaznog para valjaka mora postojati gvozdena ili limena kosa ravan, upravljena koso dole od izlaza, čiji pravac u produženju prolazi kroz osovinu donjeg valjka.

Radnik na zadnjem (izlaznom) radnom mestu treba da sačekuje i prima samo onu kudelju koja silazi sa kose ravni. Kosa ravan mora biti dugačka 15-20 cm a širine koliko i valjak.

Član 19.

Ukoliko su lomilica i trlica spojene neposredno ili preko transportera te otpada zadnje radno mesto na lomilici i prednje na trlici, propisi drugog stava čl. 17 i čl. 18 odnose se samo na prednje (ulazno) radno mesto lomilice i zadnje (izlazno) radno mesto trlice.

Član 20.

Noževi mahalica (švingera) imaju biti potpuno oklopljeni, ostavljajući samo otvor za uvlačenje kudelje radi čišćenja.

Član 21.

Podvlačenje ispod lomilica, trlica i tresalica (šitlera) radi vađenja pozdera (otpadne ljuste) zabranjeno je. Taj posao se mora obavljati pomoću grabulja sa dovoljno dugačkim dršcima.

Član 22.

Zabranjeno je čišćenje mašina radilica, kao i rasplitanje zamršene ili zahvaćene kudelje na njima za vreme dok su mašine radilice u pogonu. Čišćenje mašina radilica dozvoljeno je samo za vreme mirovanja pogona.

Otstranjivanje prašine

Član 23.

Sve mašine radilice za mehaničku preradu konoplje moraju biti snabdevene uređajem za izvlačenje i odvođenje prašine.

Prostor ispod lomilica, trlica i tresalica mora biti sa donje strane potpuno zatvoren da bi se sprečilo širenje prašine po radnim prostorijama. Za vađenje pozdera (otpadne ljuste) treba na ovoj ogradi predvideti vrata koja će se otvarati samo prilikom vađenja pozdera.

Lomilice, trlice i tresalice moraju biti potpuno poklopljene sa gornje strane i levkasto spojene sa cevima za odvođenje prašine.

Mahalice moraju biti potpuno oklopljene komorama, koje isto tako moraju biti spojene sa cevima za izvlačenje i odvođenje prašine.

Član 24.

Zabranjeno je prašinu izvučenu pomoću uređaja za izvlačenje i odvođenje prašine ispuštati u slobodan prostor. Izvučena prašina ima se sakupljati u za tu svrhu naročito sagrađenim komorama za skupljanje prašine.

Zaštitna sredstva

Član 25.

Radnici zaposleni na povremenom čišćenju komora za skupljanje prašine kao i komora mahalica moraju za vreme tog rada biti snabdeveni podesnim respiratorima.

Član 26.

Radnice uposlene na preradi konoplje moraju za vreme rada biti snabdevene zaštitnim kapama ili odgovarajućim maramama za kosu.

Kupatila

Član 27.

Za radnike uposlene pri preradi konoplje moraju se podići kupatila sa tuševima sa toplom i hladnom vodom.

III ZAŠTITA OD POŽARA

Član 28.

U kudeljarama mora biti obezbeđena i organizovana vatrogasna služba prema posebnim postojećim propisima.

Ako u kudeljarama nema vodovoda mora se postaviti dovoljan broj buradi koja imaju biti stalno napunjena vodom. Uz burad sa vodom mora biti i dovoljan broj kofa za gašenje požara.

U svim radnim prostorijama gde se prerađuje konoplja ili smešta kudelja moraju se postaviti aparati za gašenje požara u začetku. Svi radnici preduzeća moraju biti upoznati kako se rukuje sa navedenim aparatima.

IV ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Higijenski i tehnički uslovi rada u kudeljarama imaju se u potpunosti prilagoditi i odredbama Opšteg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu, ukoliko ovim pravilnikom nije izričito drukčije određeno.

Član 30.

Već postojeća preduzeća koja ne ispunjavaju uslove ovog pravilnika dužna su da se u što kraćem roku postupno saobrazе svim propisima, i to u pogledu sigurnosti pri radu i higijene rada najdalje do radne sezone 1948. godine, a u građevinskom pogledu saglasno odredbama čl. 184. Opšteg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu.

Rokove za postupno ispunjavanje propisa ovog pravilnika u već postojećim preduzećima određivaće nadležni inspektor rada, vodeći računa o objektivnim, materijalnim i tehničkim mogućnostima.

Član 31.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije".

Br. 7179

14. maja 1947. godine

Beograd

Ministar rada,

Vicko Krstulović, s.r.

IZMENE

Član 125. tač. 4) Osnovnog zakona o zaštiti na radu

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ", br. 15/65 od 5.4.1965. godine.

Član 125.

Do donošenja novih odnosno do izmena i dopuna propisa o zaštiti na radu primenjivaće se pravila (mere i normativi) zaštite na radu sadržana u sledećim propisima, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona:

...

4) Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu u kudeljarama ("Službeni list FNRJ", br. 46/47),

...

Član 69. Zakona o zaštiti na radu

Zakon je objavljen u "Službenom glasniku RS" br. 42/91 od 18.7.1991. godine.

Član 69.

Do donošenja propisa o opštim i posebnim merama zaštite na radu, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, primenjivaće se mere zaštite na radu (pravila), sadržana u sledećim propisima:

...

2. Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu u kudeljarama ("Sl. list FNRJ", br. 56/47);

...

NAPOMENA

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS", broj 101/05),

Ministar rada i socijalne politike donosi

Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu u kudeljarama

*Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br.
112/2009 od 30.12.2009. godine.*

Član 1.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama pri radu u kudeljarama ("Službeni list FNRJ", broj 46/47).

Član 2.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 110-00-00017/2009-01

U Beogradu, 28. decembra 2009. godine

Ministar,

Rasim Ljajić, s.r.